

ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ.

ΠΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1825: Ο αιγυπτιακός στόλος καταφτάνει έξω από το Μεσολόγγι για να πάρει μέρος στη δεύτερη πολιορκία της μαρτυρικής πόλης.

1860: Ο Αθραάμ Λίνκολν κερδίζει τις εκλογές και γίνεται Πρόεδρος των ΗΠΑ.

1925: Ο μυστικός πράκτορας των Βρετανών Σίντνεϊ Ράιλι εκτελείται από την ΟGPU, τη μυστική υπηρεσία της Σοβιετικής Ένωσης. Υπήρξε το πρότυπο του Ιαν Φλέμινγκ για τον Τζέιμς Μποντ.

1960: Ο Παναθηναϊκός δίνει τον πρώτο επίσημο αγώνα του στην Ευρώπη. Αντιμετωπίζει για το Κύπελλο Πρωταθλητριών την τσεχοσλοβακική Σπάρτακ Χράντετς και κάνει με 1-0.

1985: Ξεσπά το σκάνδαλο Irangate. Ο αμερικανικός Τύπος αποκαλύπτει ότι αξιωματούχοι της κυβέρνησης Ρίγκαν πούλησαν όπλα στο Ιράν και με τα κέρδη χρηματοδότησαν τον αγώνα των Κόντρας στη Νικαράγουα για την ανατροπή της κυβέρνησης των Σαντινίστας.

1987: Το κλαμπ Ρόδον, πρώην κινηματογράφος επί της οδού Μάρνης, ανοίγει τις πύλες του για τους φίλους του ροκ. Πρώτο συγκρότημα που εμφανίζεται, οι YeaH του Γάννη Ντρενογιάννη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

16: Αγριπίνη η νεώτερη, αυτοκράτειρα της Ρώμης. Υπήρξε αδελφή του Καλιγούλα, ενώ παντρεύτηκε το θείο της Κλαύδιο για ν' ανέβει στο θρόνο της Ρώμης. Αφού τον δηλητηρίασε, ανέβασε στο θρόνο τον γιο της Νέρωνα. [Θαν. 59]

1494: Συλειμάν ο Μεγαλοπρεπής, σουλτάνος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από το 1520 έως 1566. [Θαν. 6/9/1566]

1835: Τοξόφερο Λομπρόζο, ιταλός ψυχίατρος, από τους θεμελιώτες της επιστήμης της εγκληματολογίας. [Θαν. 19/10/1909]

ΘΑΝΑΤΟΙ

1835: Άνρι Ντε Ρινί (Δεριγνί), γάλλος ναύαρχος. Ήταν ο διοικητής της γαλλικής ναυτικής μοίρας στη Ναυμαχία του Ναβαρίνου. [Γεν. 2/2/1782]

1952: Γιάννης Ανδριανόπουλος, ο μεγαλύτερος εκ των πέντε αδελφών της οικογένειας που ίδρυσαν και αποτέλεσαν τη σπουδαλική στάλη της ομάδας ποδοσφαίρου του Ολυμπιακού και αγωνίστηκε έως το 1929. [Γεν. 1900]

1989: Μαρία Ιορδανίδη, συγγραφέας. [Γεν. 1897]

Η Ναυμαχία του Ναβαρίνου

Μετά την πτώση της Ακρόπολης (24 Μαΐου 1827) η Επανάσταση του '21 έπινε τα λοισθια. Στην Ηπειρωτική Ελλάδα είχε κατασταί και μόνο στο ανατολικό τμήμα της Πελοποννήσου παρέμενε ζωντανή. Κι εκεί, όμως, απειλείτο από τον Ιμπραήμ, που σκόπευε να εκστρατεύσει κατά του Ναυπλίου και της Ύδρας.

Σε αυτή τη δύσκολη στιγμή για την Ελλάδα, η ευρωπαϊκή διπλωματία άλλαξε στάση και άρχισε να διάκειται ευμενώς προς την Επανάσταση. Συνέβαλε σε αυτό και ο νέος Υπουργός Εξωτερικών της Αγγλίας Γεώργιος Κάνινγκ, που έδωσε μια πιο φιλελεύθερη τροπή στην εξωτερική πολιτική της Γηραιάς Αλβιώνας. Έτσι, στις 24 Ιουνίου 1827 υπογράφτηκε στο Λονδίνο συνθήκη μεταξύ Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας, που καθόριζε τη της ανεξαρτησίας της Ελλάδας.

Σύμφωνα με τη συνθήκη, ίδρυσαν ελληνικό κράτος υπό την επικυριαρχία του Σουλτάνου, με σύνορα τον Αμβρακικό και τον Παγασητικό Κόλπο. Στη Συνθήκη Ειρηνεύσεως της Ελλάδος υπήρχε κι ένα μυστικό άρθρο, που προέβλεπε την επέμβαση των τριών δυνάμεων, εάν οι δύο εμπόλεμοι δεν δέχονται τους όρους της σύμβασης.

Προς τούτο, ο αγγλικός στόλος υπό τον αντιναύαρχο Κόδριγκτον, ο γαλλικός υπό τον υποναύαρχο Δεριγνύ και ο ρωσικός υπό τον υποναύαρχο Χέιμπεν, κατέπλευσαν στην Πελοπόννησο για να επιβάλουν την κατάπαυση των εχθροπραξιών. Η ελληνική πλευρά δέχτηκε με προθυμία την πρόταση των τριών Συμμάχων, ενώ ο Σουλτάνος δυσασχέτησε και απέκρουσε οποιαδήποτε επέμβαση στην επικράτειά του.

Ο τουρκοαιγυπτιακός στόλος, υπό τους Ταχίρ Πασά, Μουχαρέμ Μπέη και Μουσταφά Μπέη, πρόλαβε να προσορμισθεί στη λιμνοθάλασσα του Ναβαρίνου (σημερινή Πύλος), προτού προλάβει ο Δεριγνύ να τον εμποδίσει. Στόχος, τώρα, των τριών ναυάρχων ήταν να παρεμποδίσουν τη μεταφορά αιγυπτιακών στρατευμάτων σε άλλες περιοχές της Πελοποννήσου. Στις 7 Σεπτεμβρίου 1827 ο Κόδριγκτον, που είχε το γενικό πρόσταγμα, διαμήνυσε στον Ιμπραήμ ότι ο στόλος του θρισκόταν εκεί για να επιβάλει ανακωνή και τον προειδοποίησε ότι τυχόν άρνησή του θα τον υποχρέωνε να την επιβάλει δια της βίας.

Ο Ιμπραήμ, που συνέχιζε με αμείωτη ένταση τις στρατιωτικές επιχειρήσεις του στην Πελοπόννησο, πήρε μάλλον αψήφιστα την απειλή του Κόδριγκτον και τις επόμενες μέρες δύο μοίρες του τουρκοαιγυπτιακού στόλου εξήλθαν από το Ναβαρίνο με κα-

τεύθυνση την Ύδρα και την Πάτρα. Εμποδίστηκαν, όμως, από τον συμμαχικό στόλο και αναγκάσθηκαν να προσορμιστούν και πάλι στο Ναβαρίνο.

Ο παρασπονδίες του Ιμπραήμ ανάγκασαν τους τρεις ναυάρχους να αλλάξουν γραμμή πλεύσης. Αποφάσισαν τα πλοία τους να εισπλεύσουν στον κόλπο του Ναβαρίνου για να επιπρούν αποτελεσματικότερα τις κινήσεις του τουρκοαιγυπτιακού στόλου, που τον αποτελούσαν συνολικά 89 σκάφη και 41 μεταγωγικά, από τα οποία τα 8 αυστριακά. Η συμμαχική δύναμη ήταν αριθμητικά πολύ μικρότερη. Αποτελείτο από 12 βρετανικά πλοία με επικεφαλή τη ναυαρχίδα Ασία, 7 γαλλικά με ναυαρχίδα τη φρεγάτα Σειρίνα και 8 ρωσικά με ναυαρχίδα το πλοίο Αζόφ.

Το μεσημέρι της 8ης Οκτωβρίου τα πλοία του συμμαχικού στόλου άρχισαν να εισπλέουν στον κόλπο του Ναβαρίνου, με επικεφαλή την αγγλική ναυαρχίδα Ασία. Ο Κόδριγκτον ήλπιζε ότι έστω και την τελευταία στιγμή ο Ιμπραήμ θα έσπευδε να συμφωνήσει με την προτεινόμενη ανακωνή. Αντί απάντησης, οι Αιγύπτιοι πέρασαν στη δράση και άρχισαν τους πυροβολισμούς κατά της αγγλικής λέμβου, που οποία είχε στείλει με λευκή σημαία ο Κόδριγκτον προς συνεννόηση, με αποτέλεσμα να φονευθεί ο έλληνας πιβαλιούχος της Πέτρας Μικέλης. Ταυτόχρονα, εκανονιοβολούντο οι αγγλική και η γαλλική ναυαρχίδα.

Ο Κόδριγκτον, μη έχοντας άλλη λύση, έδωσε το παραγγελμα της επίθεσης. Παρά την αριθμητική υπεροχή του τουρκοαιγυπτιακού στόλου και την θούθιτη των πυροβολείων της Σφακτηρίας (το νησάκι που σχεδόν

φράζει τον κόλπο του Ναβαρίνου), η ναυμαχία αμέσως έκλινε υπέρ του συμμαχικού στόλου, που είχε μεγαλύτερη δύναμη πυρός. Γύρω στις 6 το απόγευμα, η λιμνοθάλασσα είχε γεμίσει από τα κατεστραμμένα πλοία του τουρκοαιγυπτιακού στόλου. 12 φρεγάτες, 22 κορβέτες και 25 μικρότερα πλοία είχαν βυθισθεί, ενώ 6.000 άνδρες σκοτώθηκαν ή πνίγηκαν. Οι Σύμμαχοι έχασαν 172 άνδρες, ενώ οι τραυματίες ανήλθαν σε περίπου 500. Δύο πλοία καταστράφηκαν ολοσχερώς και αρκετά υπέσπασαν εκτεταμένες ζημιές.

Η είδηση για τη ναυμαχία έτυχε διαφορετικής υποδοχής στις πρωτεύουσες των δυνάμεων που συμμετείχαν στην επιχείρηση. Στο Λονδίνο ο πρωθυπουργός δούκας του Ουέλινγκτον χαρακτήρισε τη ναυμαχία «αποχές και απαίσιο γεγονός», ενώ μία μεριδιανή πολιτικών υποστήριξε ότι ο Κόδριγκτον έπρεπε να παραπεμφθεί στο ναυτικείο για ανυπακοή, επειδή δεν είχε εντολή να δράσει. Αντίθετα, στο Παρίσι και τη Μόσχα η είδηση προκάλεσε μεγάλο ενθουσιασμό. Ο εμπνευστής της Ιεράς Συμμαχίας και μέγας εχθρός της Ελληνικής Επανάστασης πρίγκιπας Μέτερνιχ χαρακτήρισε την καταστροφή του τουρκοαιγυπτιακού στόλου ως «αρχή της βασιλείας του χώρου».

Η Ναυμαχία του Ναβαρίνου σήμανε την ελευθερία της Ελλάδας, παρά τη συνεχίζουμενη αφορίδη άρνηση του Σουλτάνου. Οι τρεις δυνάμεις επέβαλαν τελικά τη θέληση τους και μέχρι τις 12 Σεπτεμβρίου 1829 που δόθηκε η τελευταία μάχη του Αγώνα στην Πέτρα της Βοιωτίας, το ελληνικό κράτος είχε σχηματισθεί με βόρεια σύνορα τη γραμμή Αμβρακικού - Παγασητικού.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΆΛΛΟΙ...

Ο ΓΛΕΖΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Ψυχάρης Σταύρος Π.</p